

YRKES-SM 2026

UNGDOMSBAROMETERN X WORLDSKILLS SWEDEN

ungdoms
barometern

KONTAKT

Ulrik Hoffman, Expert Samhällsfrågor &
Kompetensförsörjning

073 527 02 72

ulrik@ungdomsbarometern.se

Projektledare: Emma Swedérus

Ansvarig analytiker: Emma Swedérus &
Elizabeta Pogrebets

FAKTA OM UNDERSÖKNINGEN

Intervjumetod: Intervjuer på plats

Målgrupp: Besökare på Yrkes-SM i Stockholm

Fältperiod: 4–5 maj 2026

Antal intervjuer i studien totalt: 329 st.

Ungdomsbarometern AB © 2026.

Samtliga resultat och slutsatser häri presenterade är
copyrightskyddade och får ej spridas externt utan
Ungdomsbarometerns skriftliga tillåtelse.

RAPPORTINNEHÅLL:

KAPITEL 1.

INSTÄLLNING TILL YRKESPROGRAM s. 6

KAPITEL 2.

UPPLEVELSEN AV YRKES-SM s. 13

KAPITEL 3.

REFLEKTIONER s. 28

FAKTA OM UNDERSÖKNINGEN

Intervjumetod: Besöksundersökning, genomförd på plats under Yrkes-SM. Slumpmässigt utvalda deltagare fick besvara enkätundersökningen via en QR-kod.

Målgrupp: Grundskoleelever på Yrkes-SM i Stockholm.

Fältperiod: 4–5 maj 2026.

Antal genomförda intervjuer: 329 st.

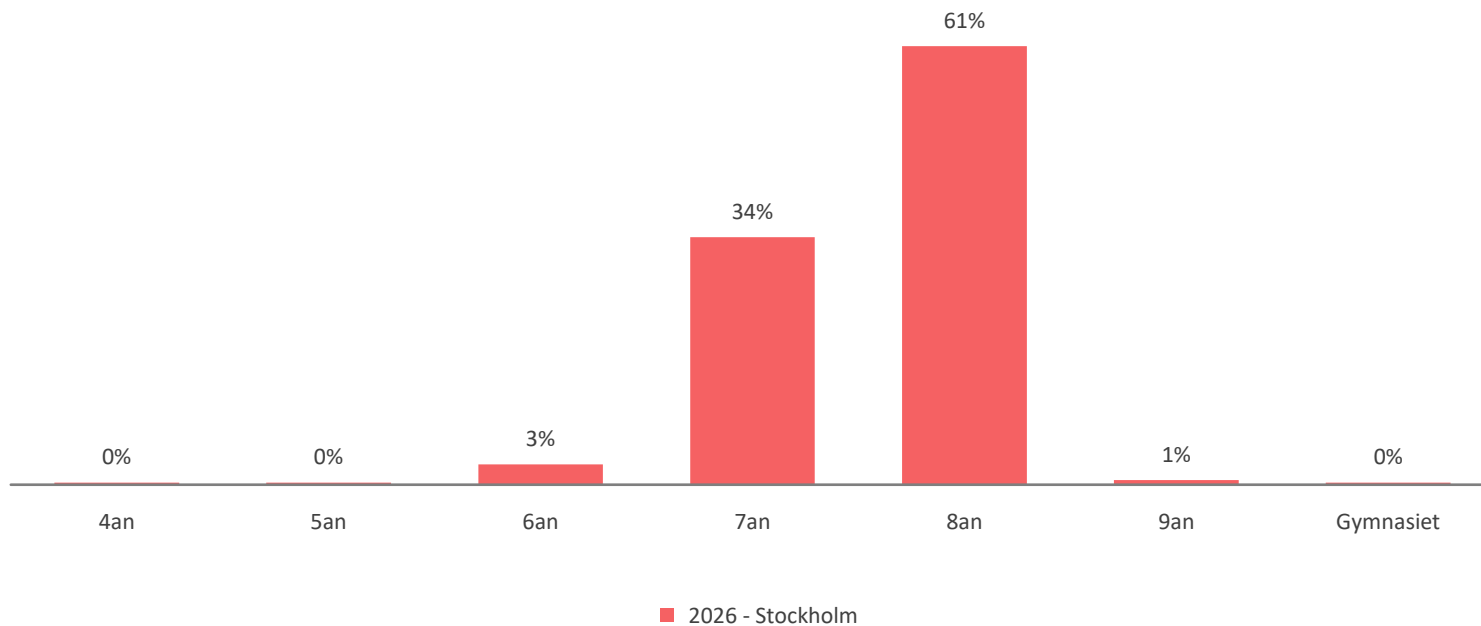
Tidsjämförelser: Vid historiska jämförelser används data ur våra tidigare undersökningar. Observera att tidsjämförelser ska tolkas med hänsyn till att Yrkes-SM genomförts vid olika geografiska platser mellan olika år. Det innebär att förutsättningarna för såväl evenemangets utformning som besöksunderlag kan se olika ut, och därmed inverka på resultaten.

Trevlig läsning!

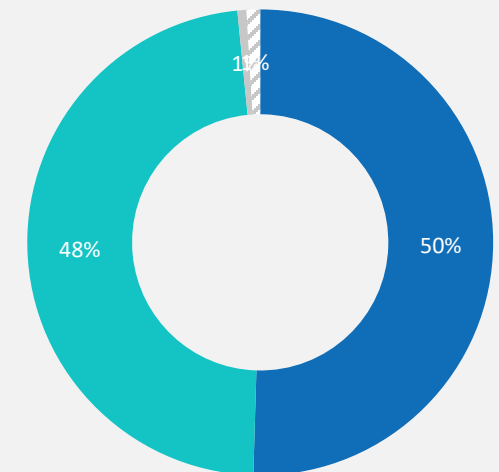
Ulrik, Emma och Liza

ÅRETS DELTAGARE I UNDERSÖKNINGEN

Fördelning av besökare som går i...

Könsfördelning:

- Tjej
- Kille
- Identifierar mig inte som tjej eller kille
- Vill inte ange

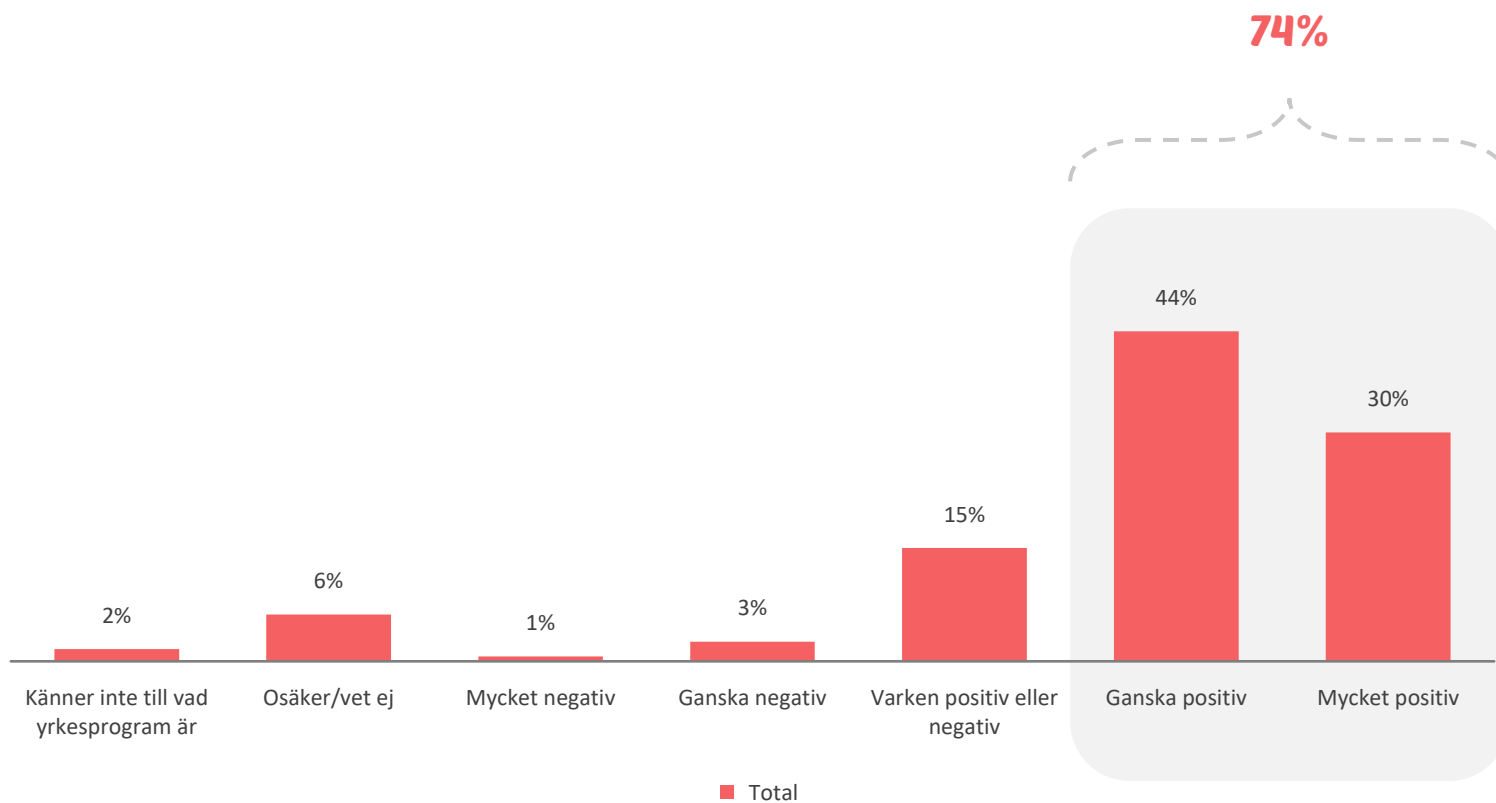
NYCKELINSIKTER

- **Sju av tio högstadiееlever som besökte Yrkes-SM 2026 upplevde sitt besök som bra eller mycket bra.**
- **En tydlig majoritet (68%) fick också en mer positiv inställning till yrkesprogram efter besöket.** Detta syns även i den generella inställningen till yrkesprogram, där elever som Yrkes-SM anger "mycket positiv" i högre utsträckning än de som precis har anlänt.
- **Yrkes-SM imponerade särskilt på tjejerna.** En större andel tjejer än killar hade en bra upplevelse av Yrkes-SM (73%, respektive 62%). En större andel tjejer lämnade Yrkes-SM med en mer positiv inställning till yrkesprogram.
- **En större andel lämnade Yrkes-SM med mer kunskap, jämfört med tidigare besöksundersökningar.** En större andel elever än tidigare år fick generellt sett ökad kännedom om sina egna förmågor och intressen, samt mer kunskap om olika yrkesprogram och yrken i stort.
- **Drygt hälften av högstadiееleverna har arbetat med Yrkes-SM i skolan innan sitt besök på Yrkes-SM.**

INSTÄLLNING TILL YRKESPROGRAM

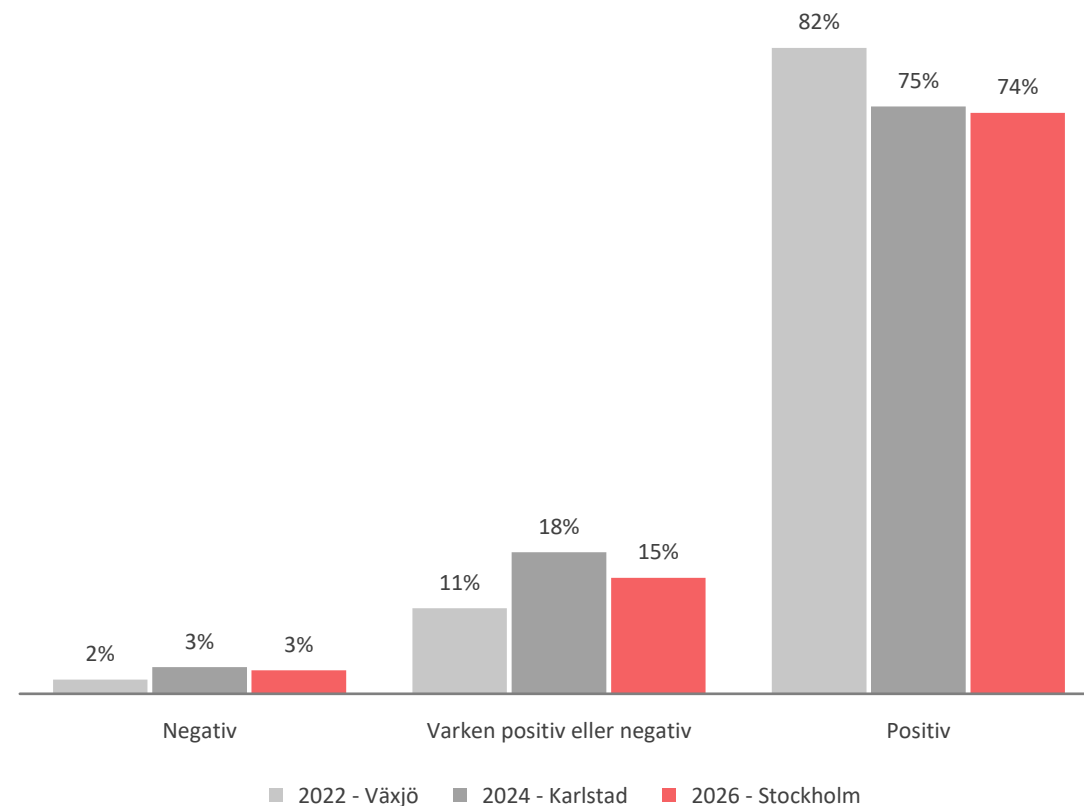
Vilken är din inställning till yrkesprogram på gymnasiet i allmänhet?

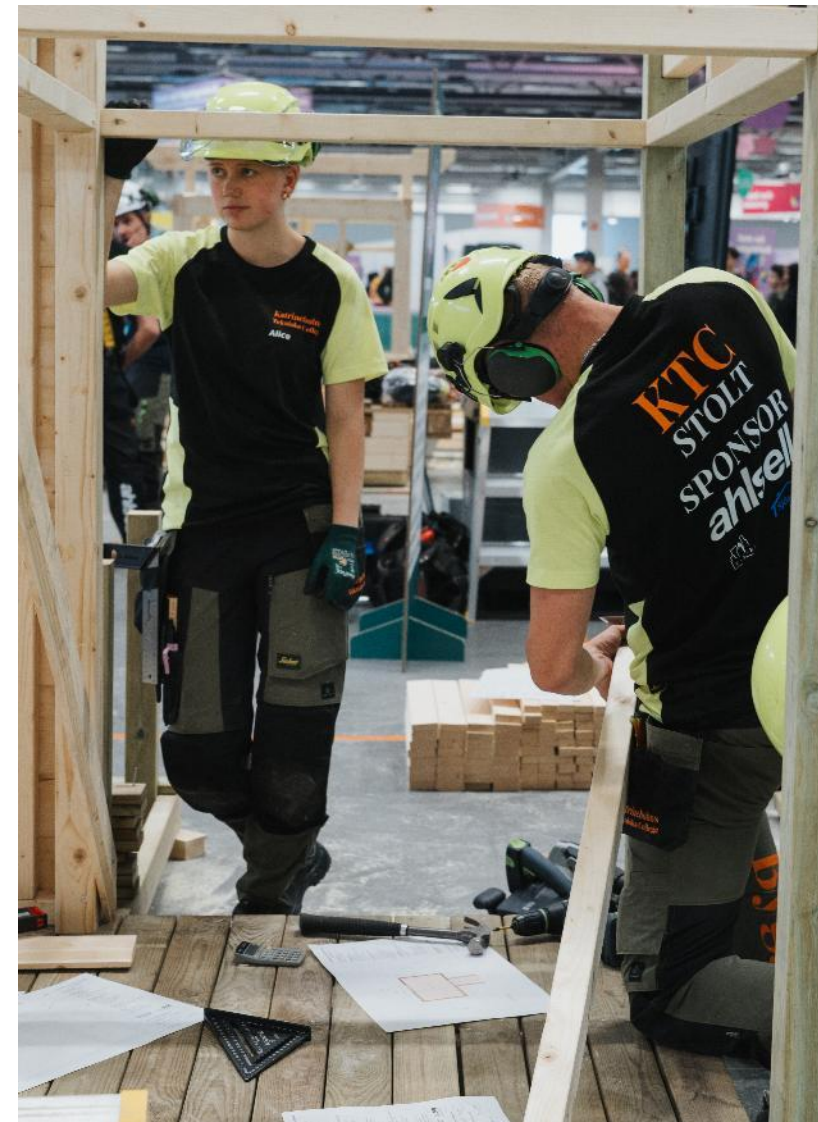
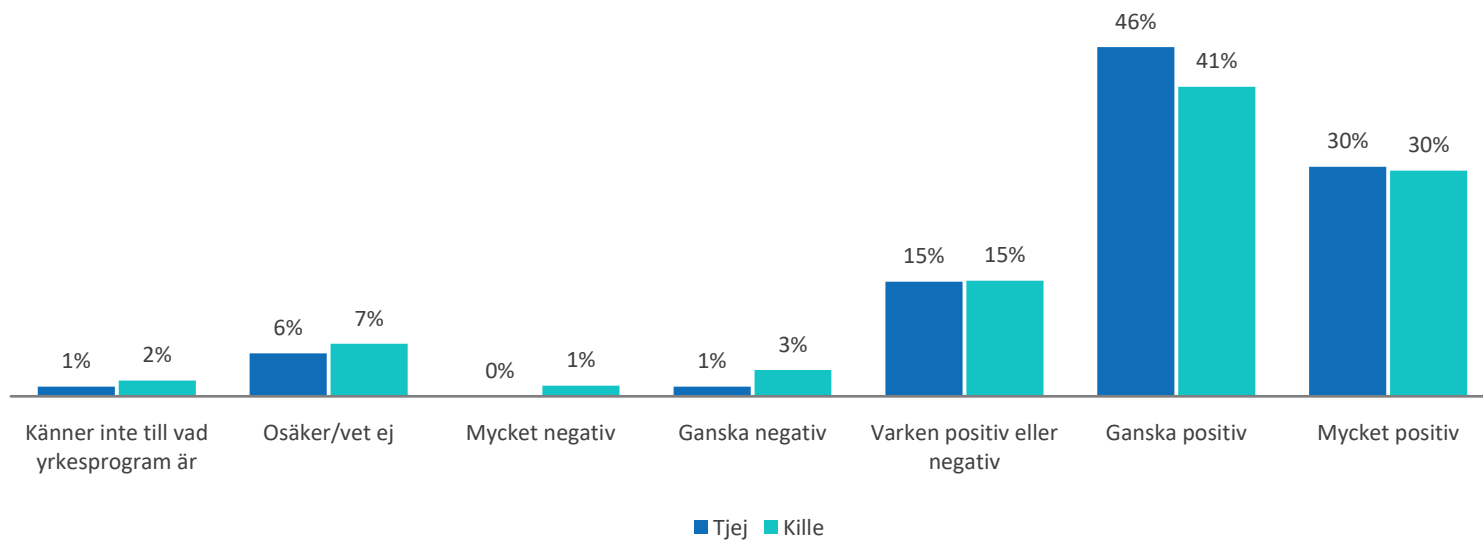
Inställningen till yrkesprogram bland årets besökare som går i högstadiet liknar i hög utsträckning 2024 års besökare – få är negativt inställda

Vilken är din inställning till yrkesprogram på gymnasiet i allmänhet?

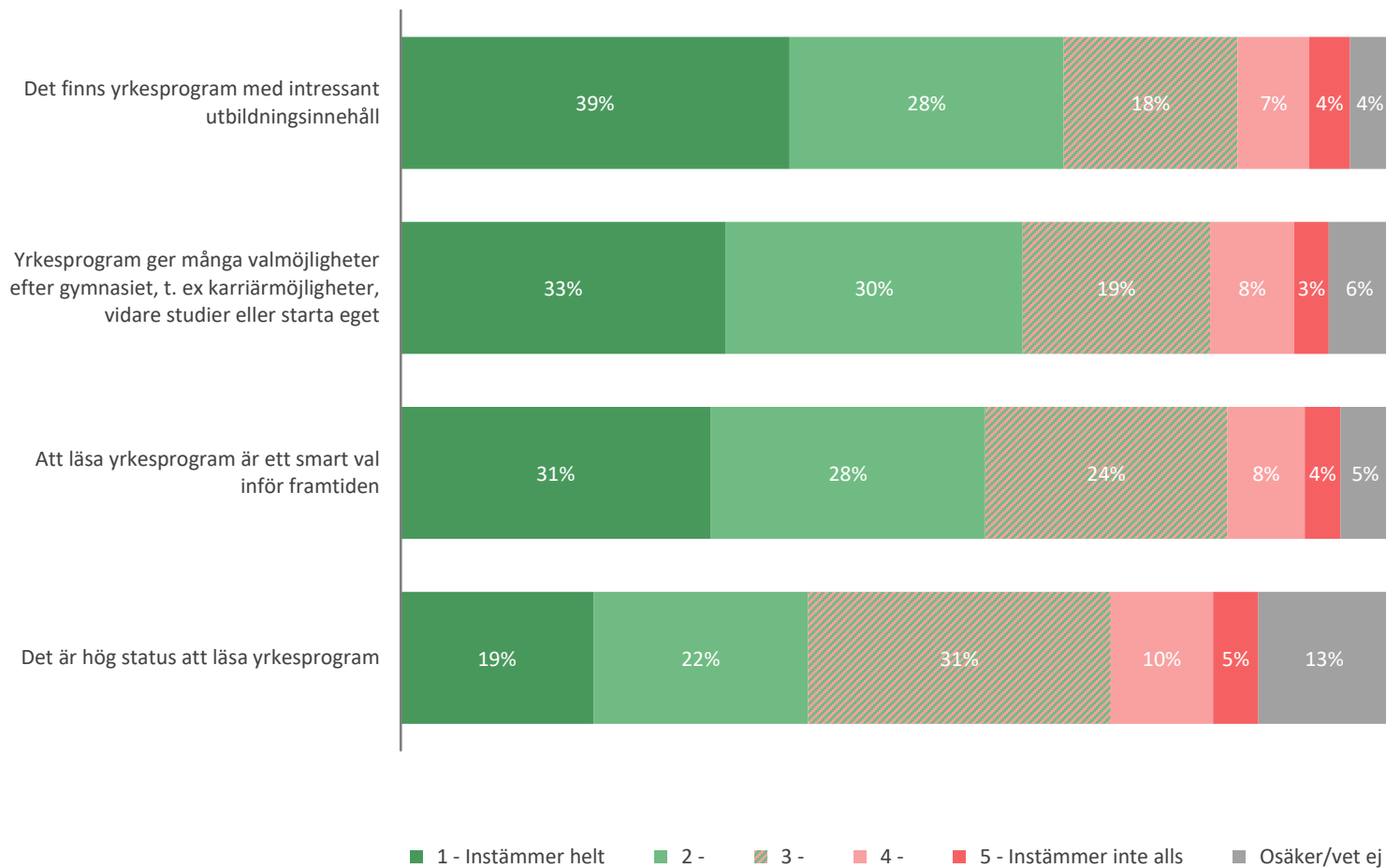

Vilken är din inställning till yrkesprogram på gymnasiet i allmänhet?

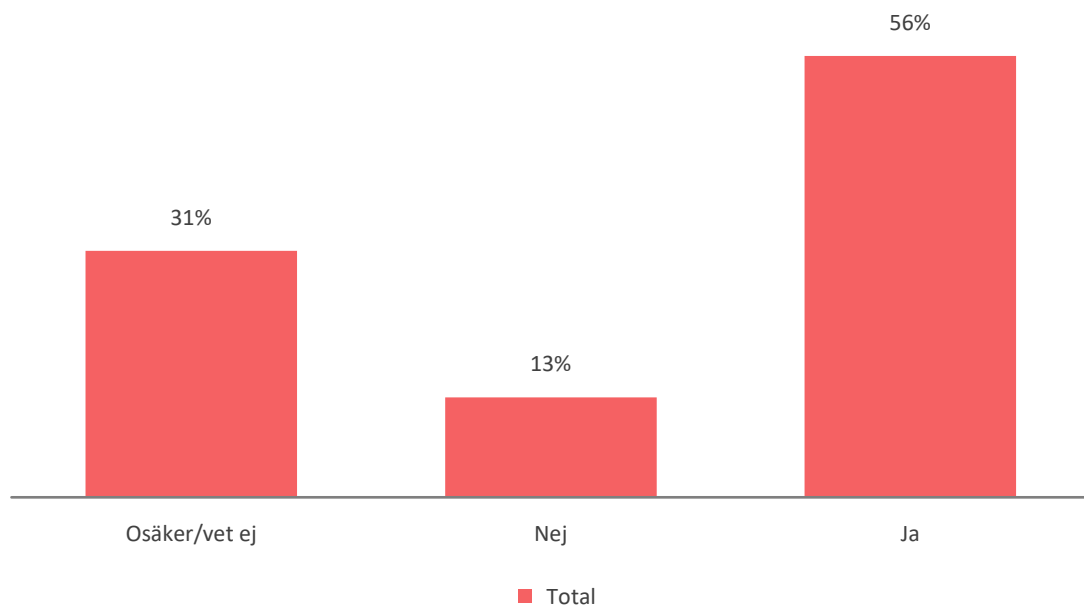
Majoriteten av elever som besökte Yrkes-SM instämmer i att yrkesprogram har intressant innehåll och är ett smart val inför framtiden, därtill uppger fyra av tio av högstadiel elever på Yrkes-SM att yrkesprogram har hög status

Nu kommer några påståenden som vi ber dig ta ställning till:

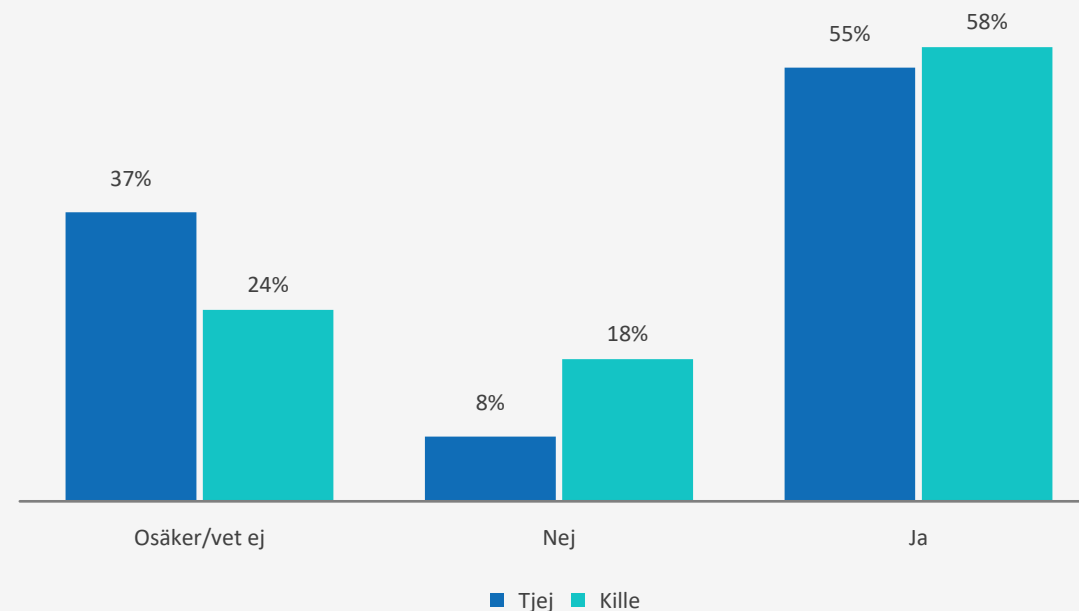

Drygt hälften av besökarna kan tänka sig att gå ett yrkesprogram på gymnasiet. Endast en av tio uppger att de inte kan tänka sig yrkesprogram, samtidigt som ungefär en tredjedel är osäkra – främst drivet av tjejerna

Kan du tänka dig att gå ett yrkesprogram på gymnasiet?

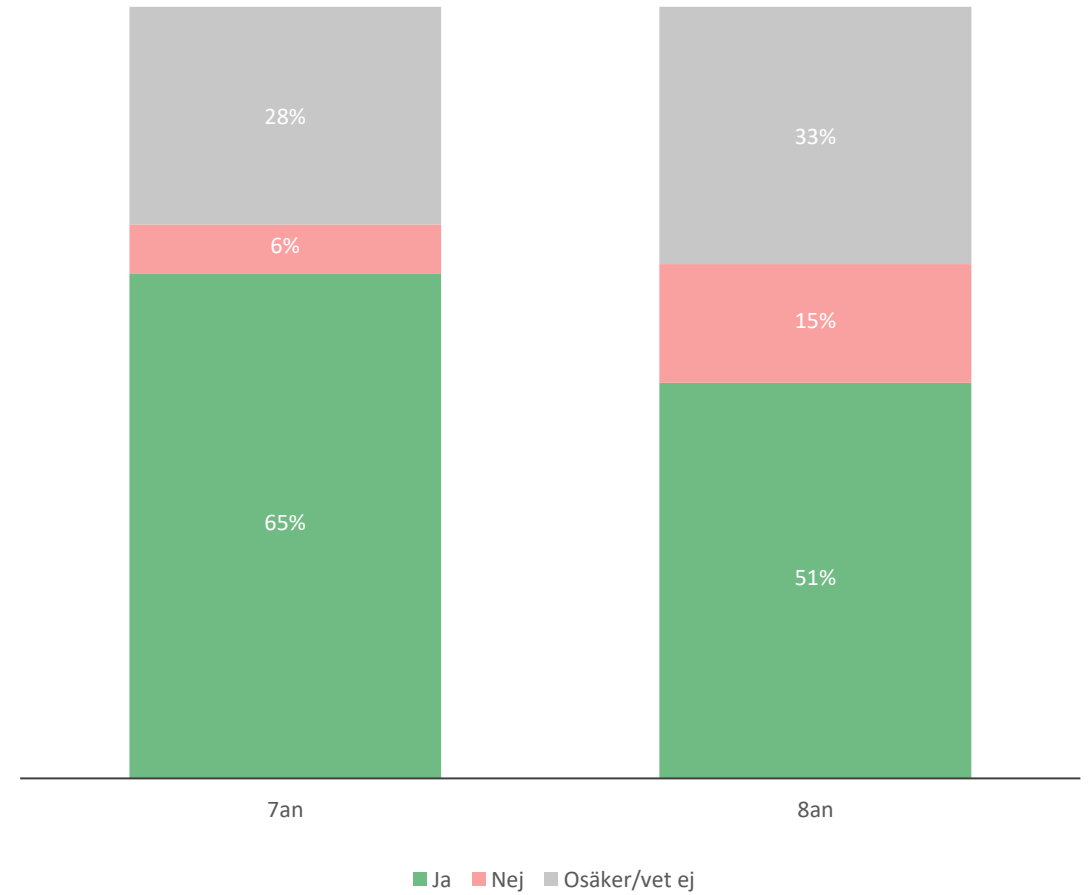
Kan du tänka dig att gå ett yrkesprogram på gymnasiet?

I årets mätning ser vi framför allt att betydligt färre elever i årskurs 8 uppger att de kan tänka sig gå ett yrkesprogram. Andelen som uppgett ja har minskat från 70% till 51% - en möjlig stockholmseffekt

Kan du tänka dig att gå ett yrkesprogram på gymnasiet?

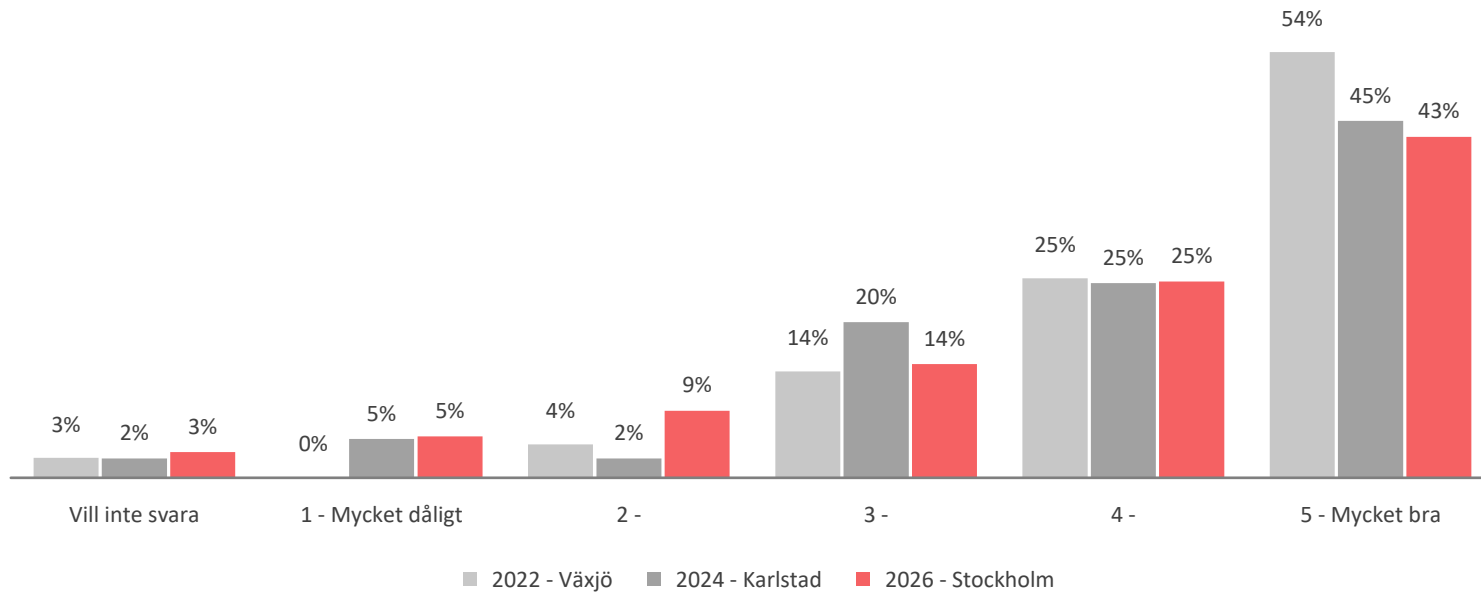

A group of young people are gathered around mannequin heads in what appears to be a workshop or classroom. A young man in a maroon sweater is looking at a blonde wig with an open-mouthed expression. A young woman with long blonde hair is touching the wig. Another young woman in a black top is smiling and looking towards the camera. In the foreground, there is a mannequin head with dark, curly hair. The background features a red wall with a circular logo containing a pair of scissors.

UPPLEVELSEN AV SM

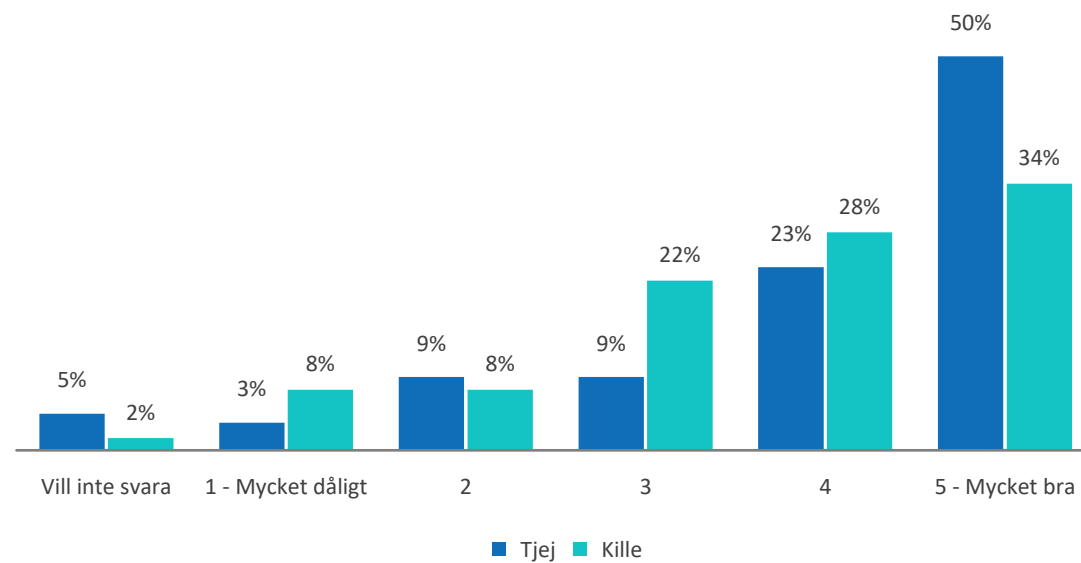
Omkring sju av tio besökare lämnade Yrkes-SM med en bra eller mycket bra upplevelse. Något fler av besökarna i Stockholm hade en mindre positiv upplevelse än besökare i andra städer tidigare år

Hur upplevde du besöket på Yrkes-SM?

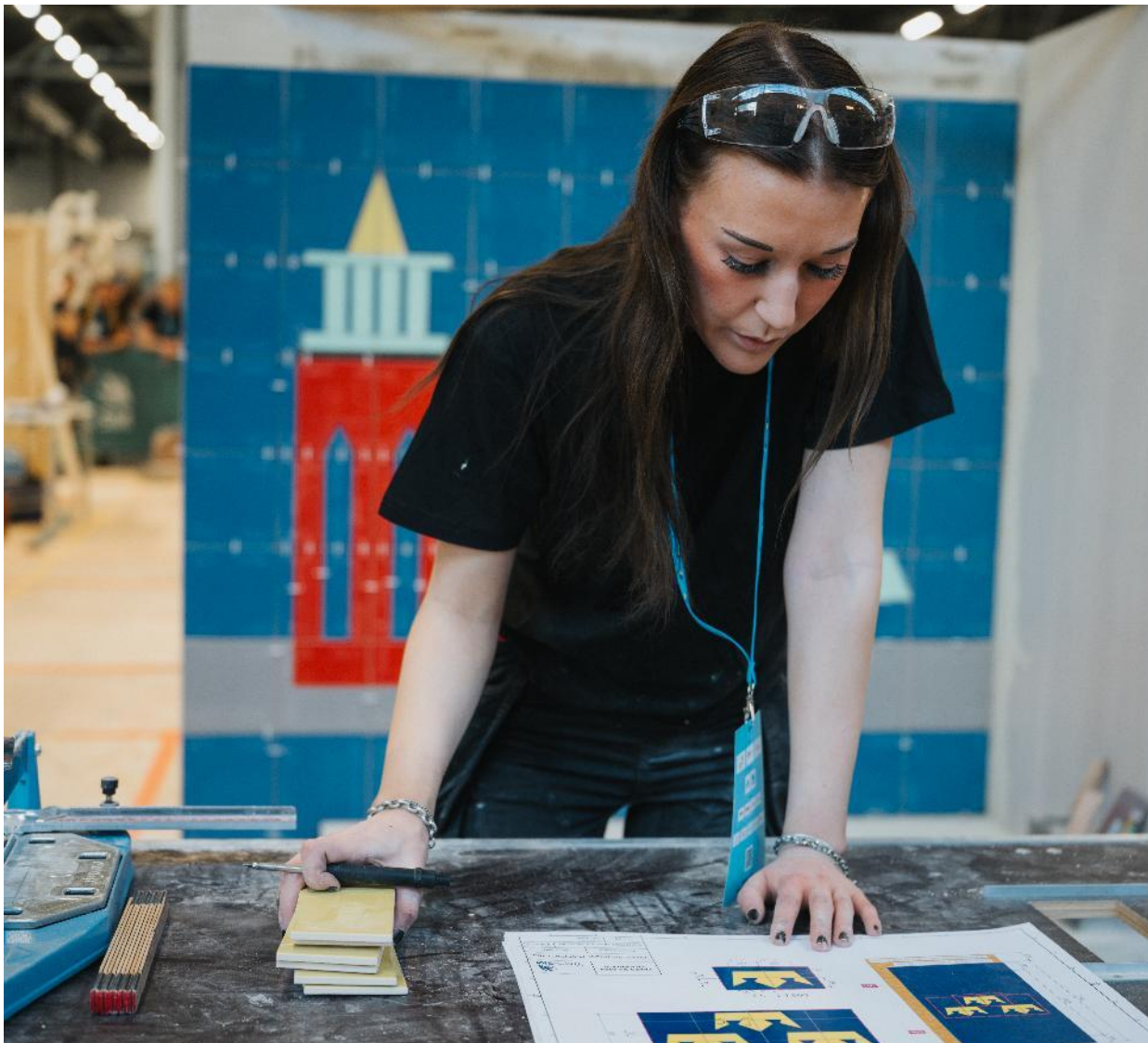

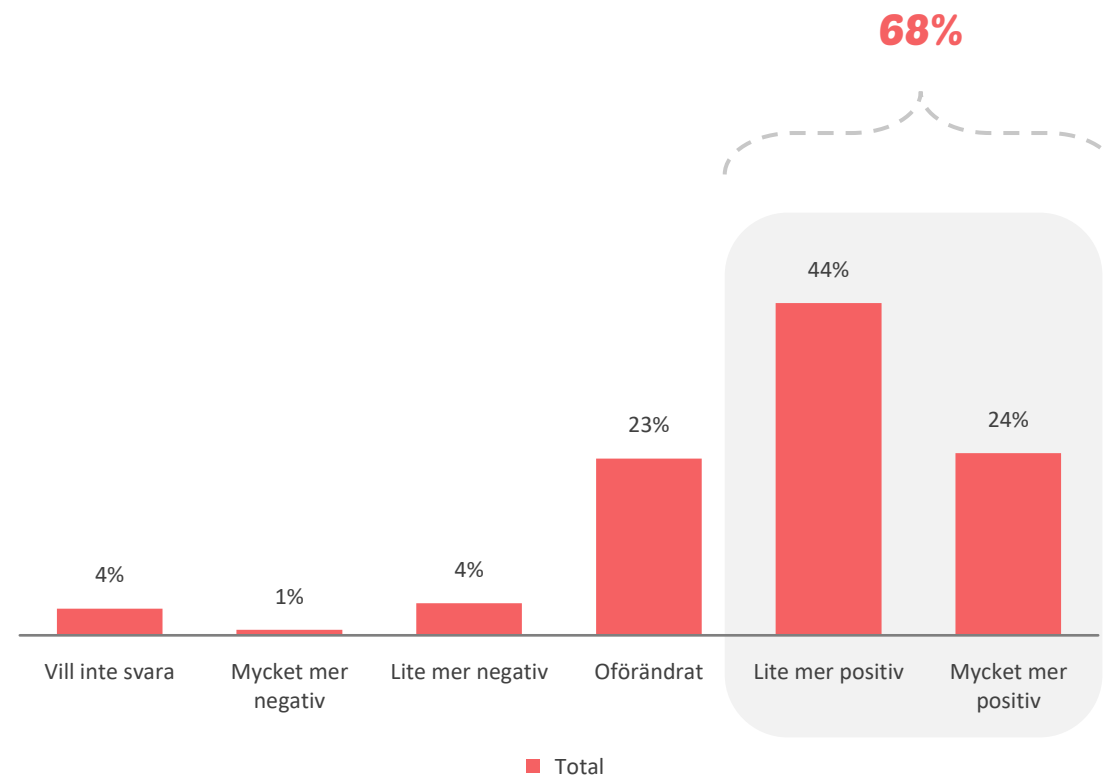
Totalt sett, hur upplevde du besöket på Yrkes-SM?

Nästan sju av tio högstadiееlever blev mer positiva till att gå yrkesprogram efter besöket på Yrkes-SM

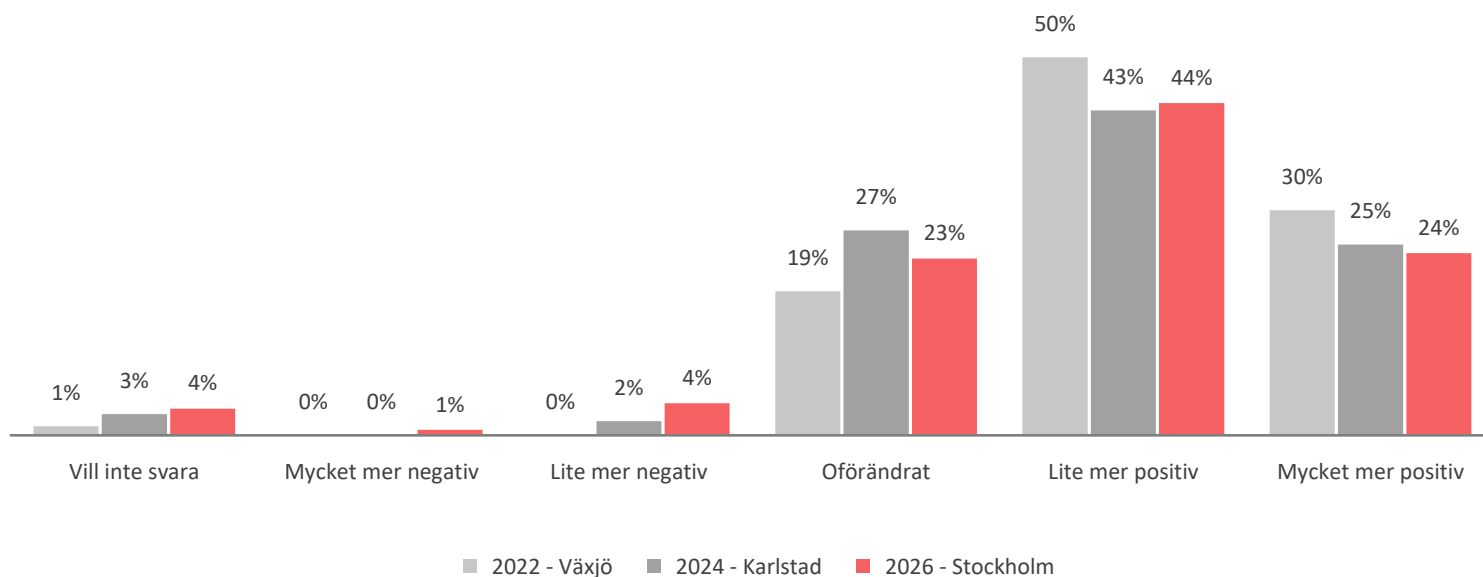

Hur har din inställning till att gå yrkesprogram påverkats efter ditt besök på Yrkes-SM?

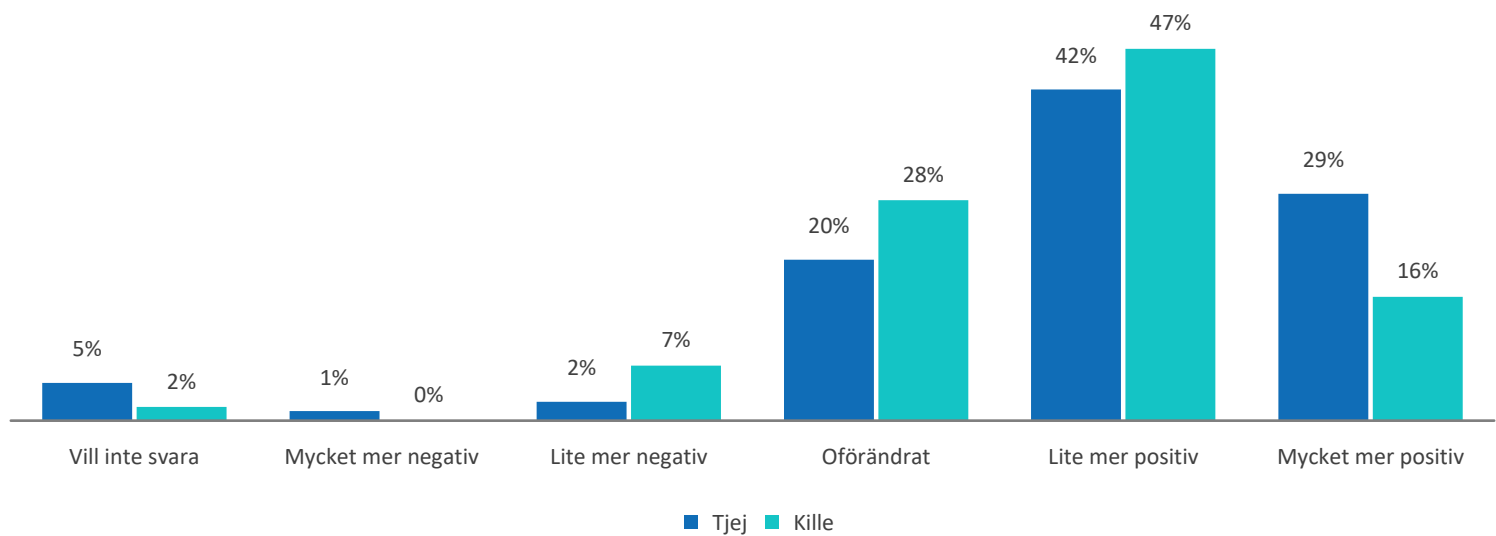
En stor majoritet av besökarna uppger samtliga undersökningsår att de blivit mer positiva till att gå yrkesprogram efter sitt besök på Yrkes-SM

Hur har din inställning till att gå yrkesprogram påverkats efter ditt besök på Yrkes-SM?

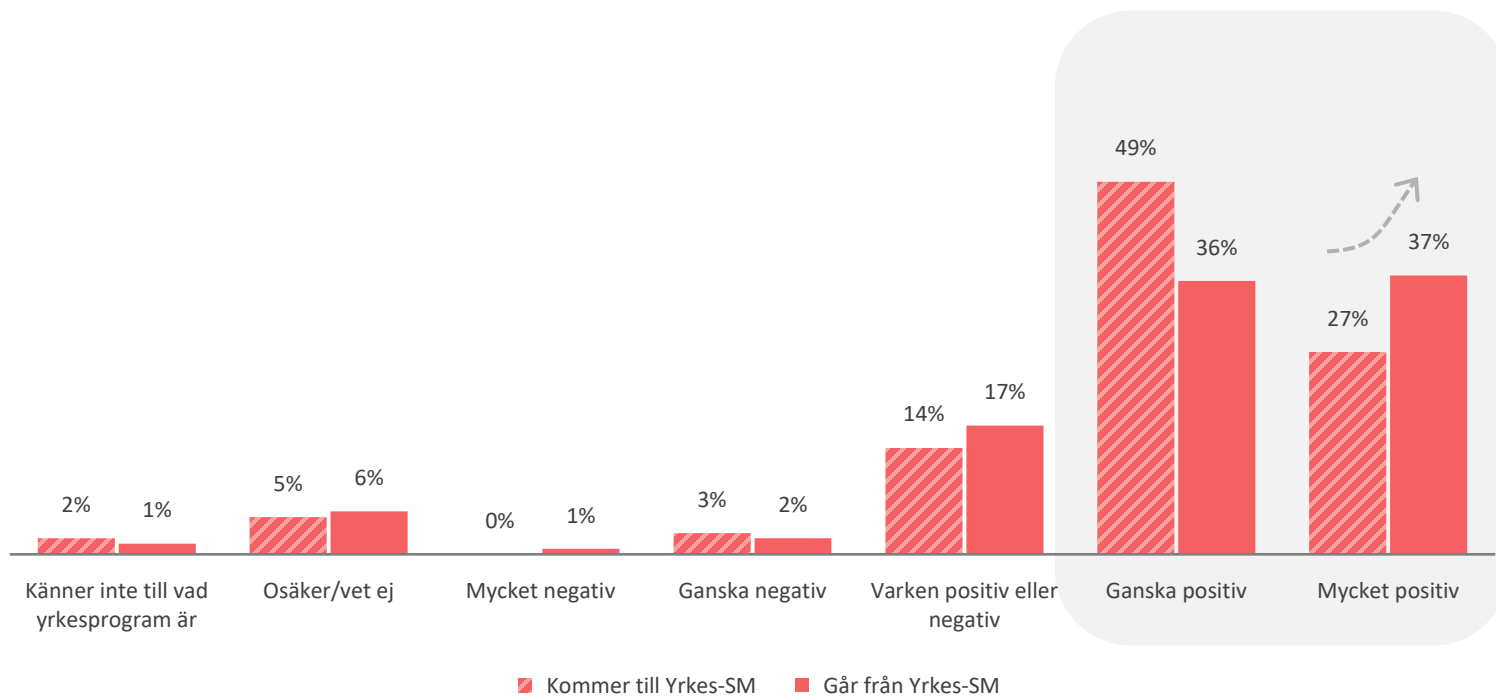
I linje med att en större andel tjejer hade en bra upplevelse på Yrkes-SM, är det också en större andel tjejer som uppger en positiv attitydförändring efter besöket. Nästan en tredjedel uppger att de blivit mycket mer positiva

Hur har din inställning till att gå yrkesprogram påverkats efter ditt besök på Yrkes-SM?

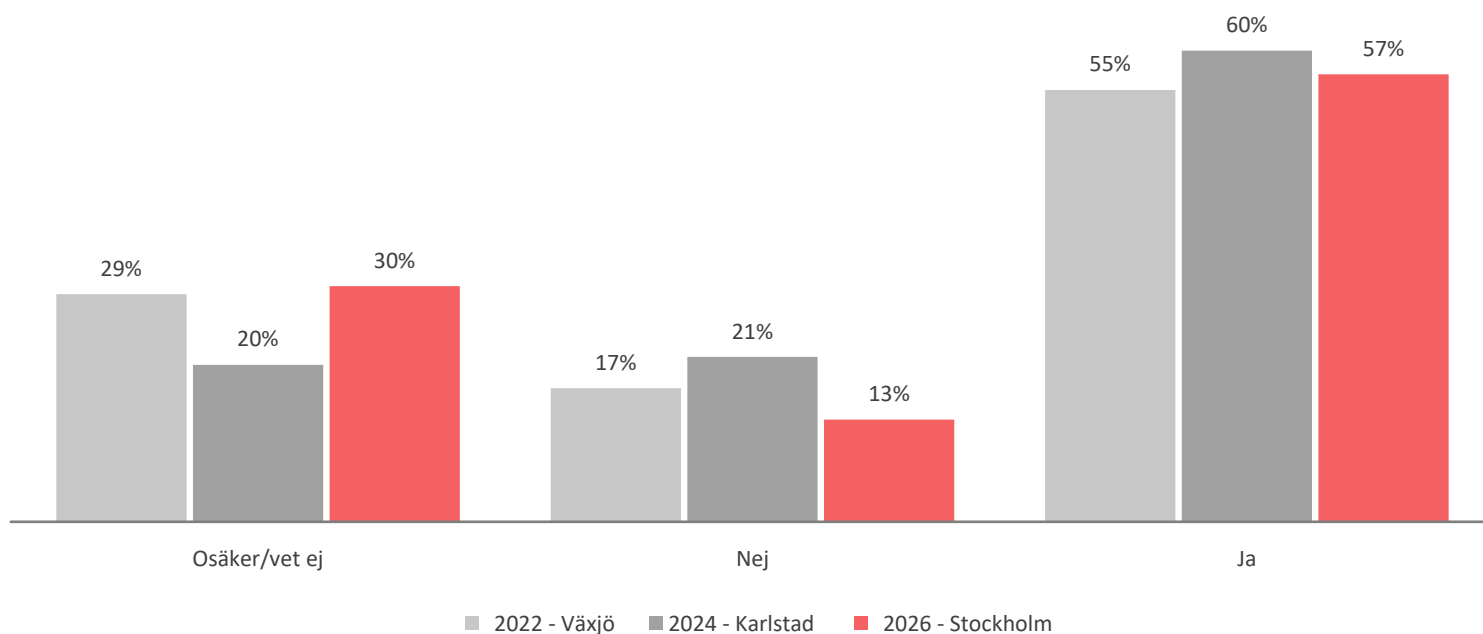

Den positiva attitydförändringen går att observera i jämförelsen mellan den generella attityden till yrkesprogram mellan grupper som kommer till och grupper som lämnar Yrkes-SM. Efter besöket ökar andelen högstadieelever som uppger att de har en mycket positiv inställning till yrkesprogram i allmänhet

Vilken är din inställning till yrkesprogram på gymnasiet i allmänhet?

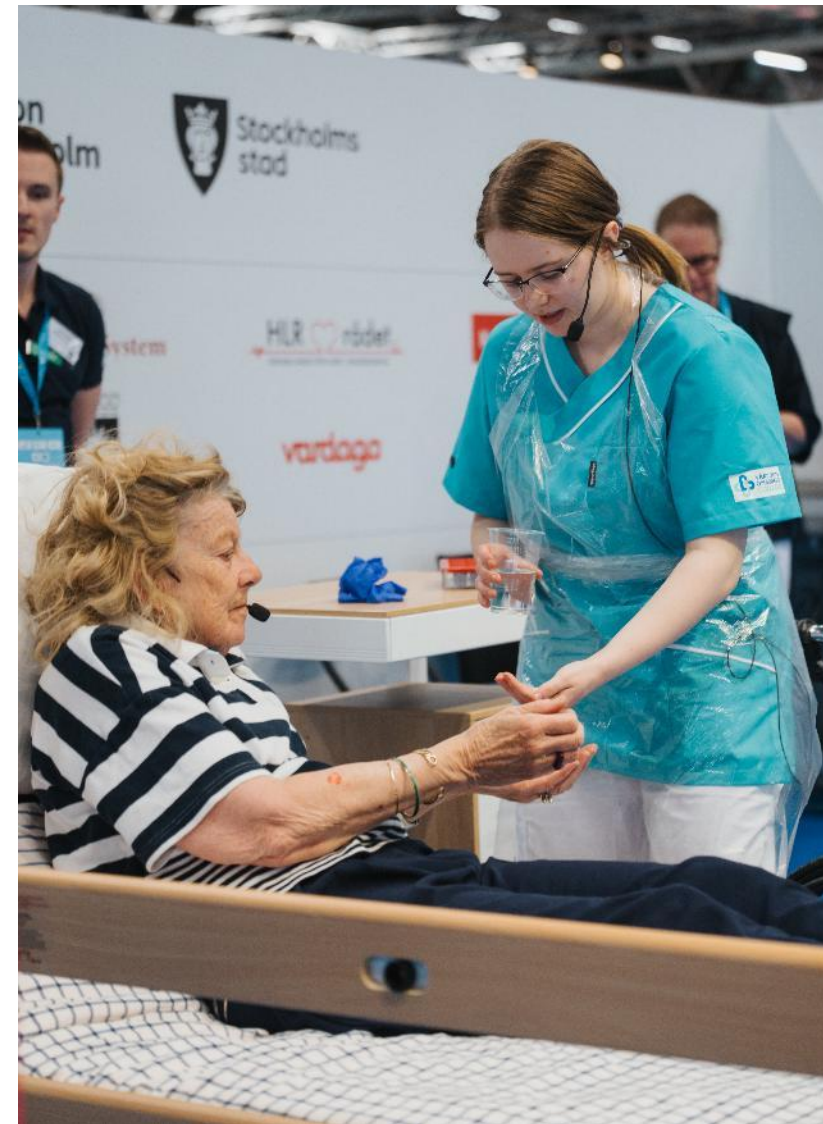
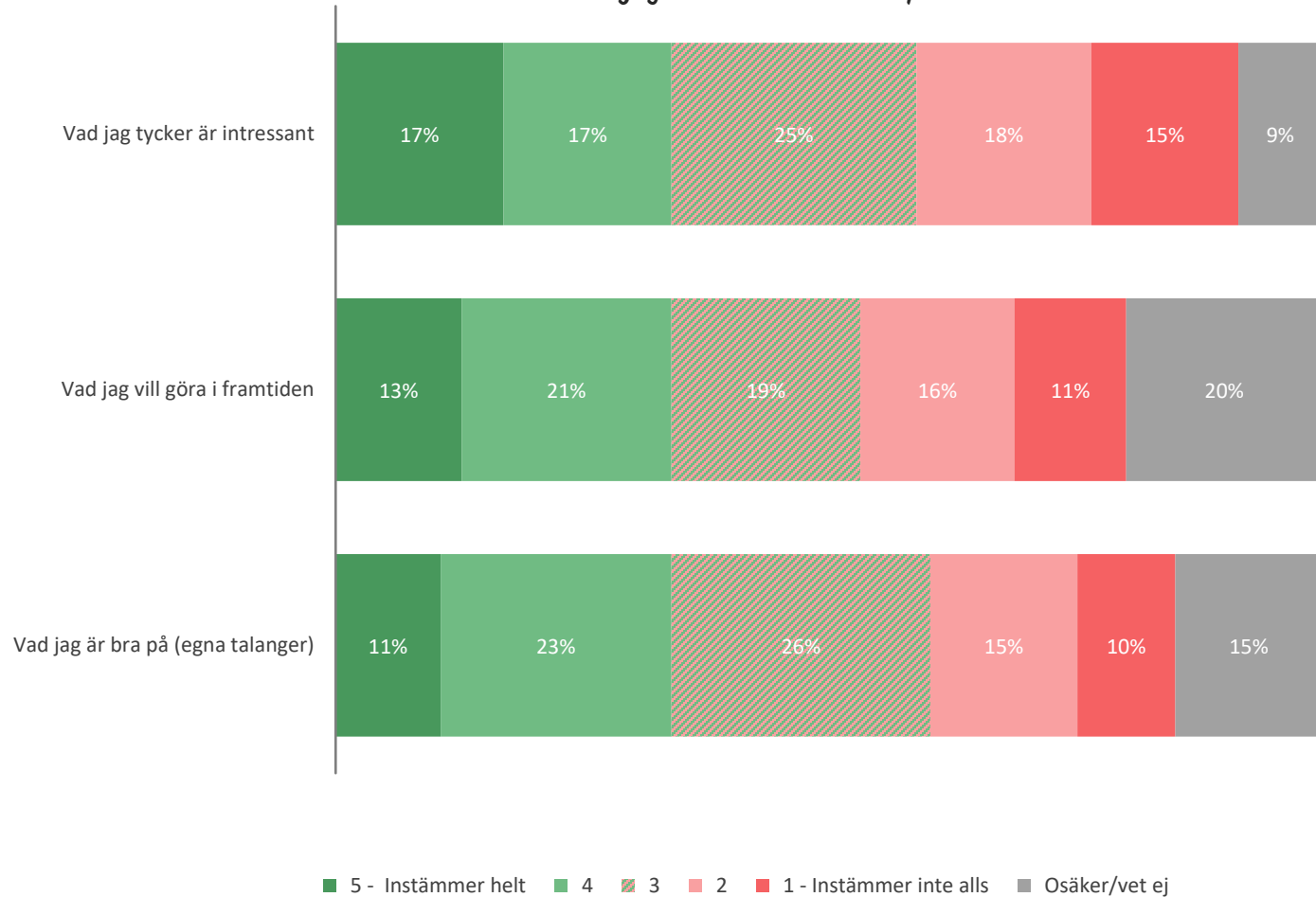

Kan du tänka dig ett yrkesprogram på gymnasiet?

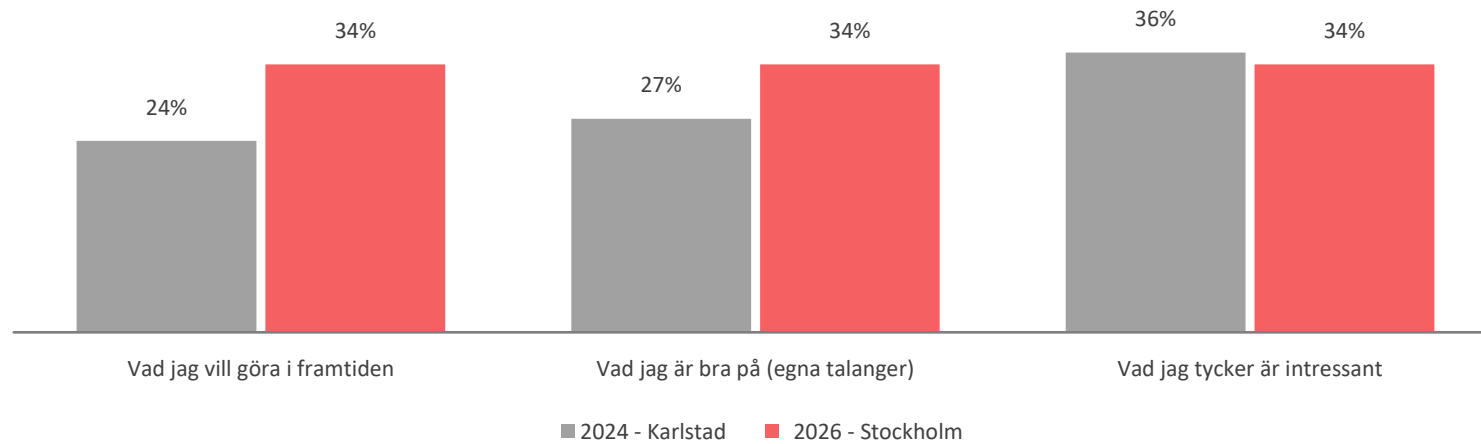
En tredjedel lämnade Yrkes-SM med bättre kunskap om vad de vill göra i framtiden, vilka talanger de besitter och vad de tycker är intressant

Under Yrkes-SM har jag fått bättre kunskap om...

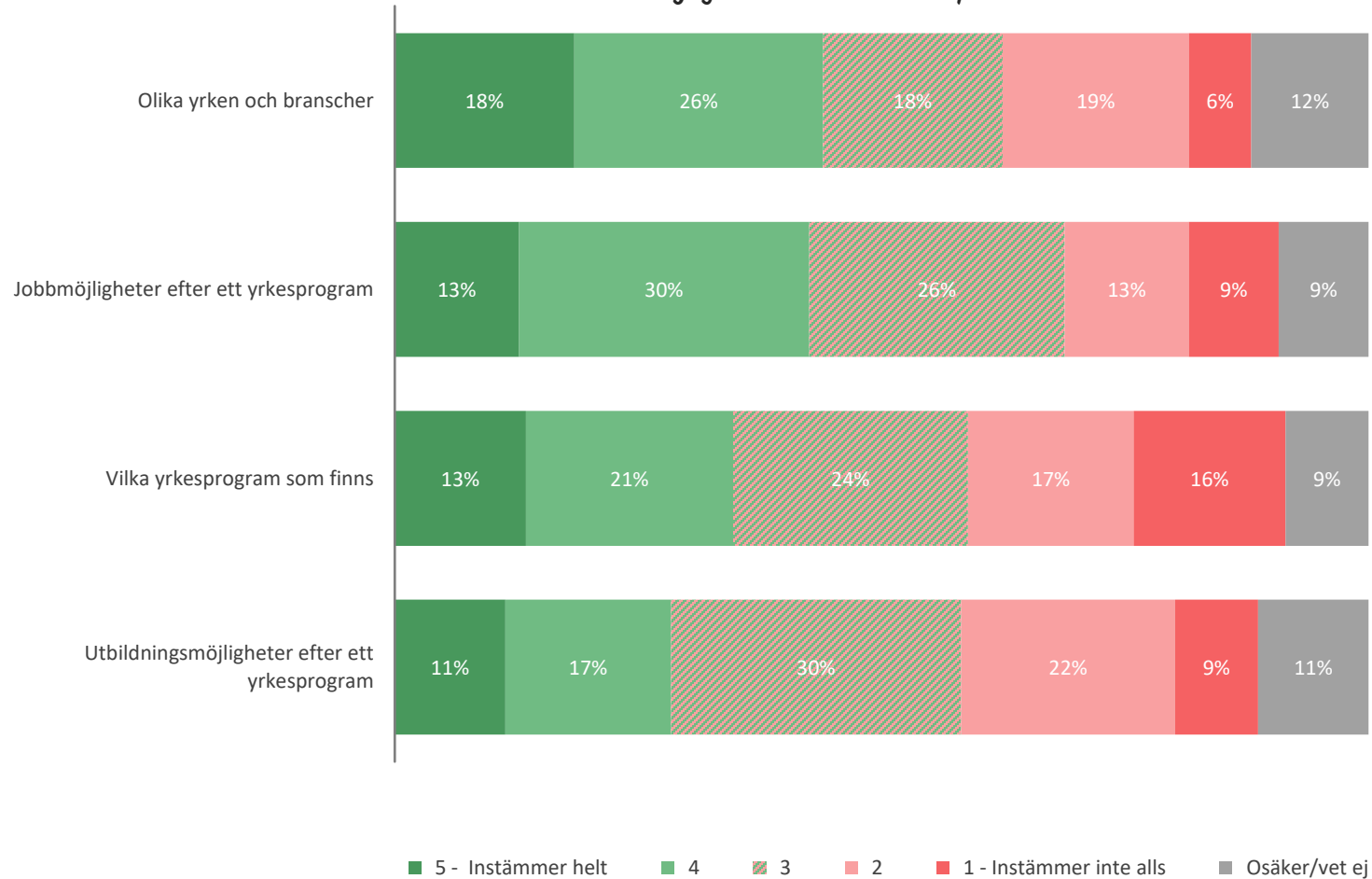
En större andel av högstadiel eleverna som besökte Yrkes-SM 2026, än de i Karlstad 2024, uppger att de har lärt sig mer om vad de vill göra i framtiden samt sina talanger

Andel högstadiel elever instämmer i att de fått bättre kunskap om:

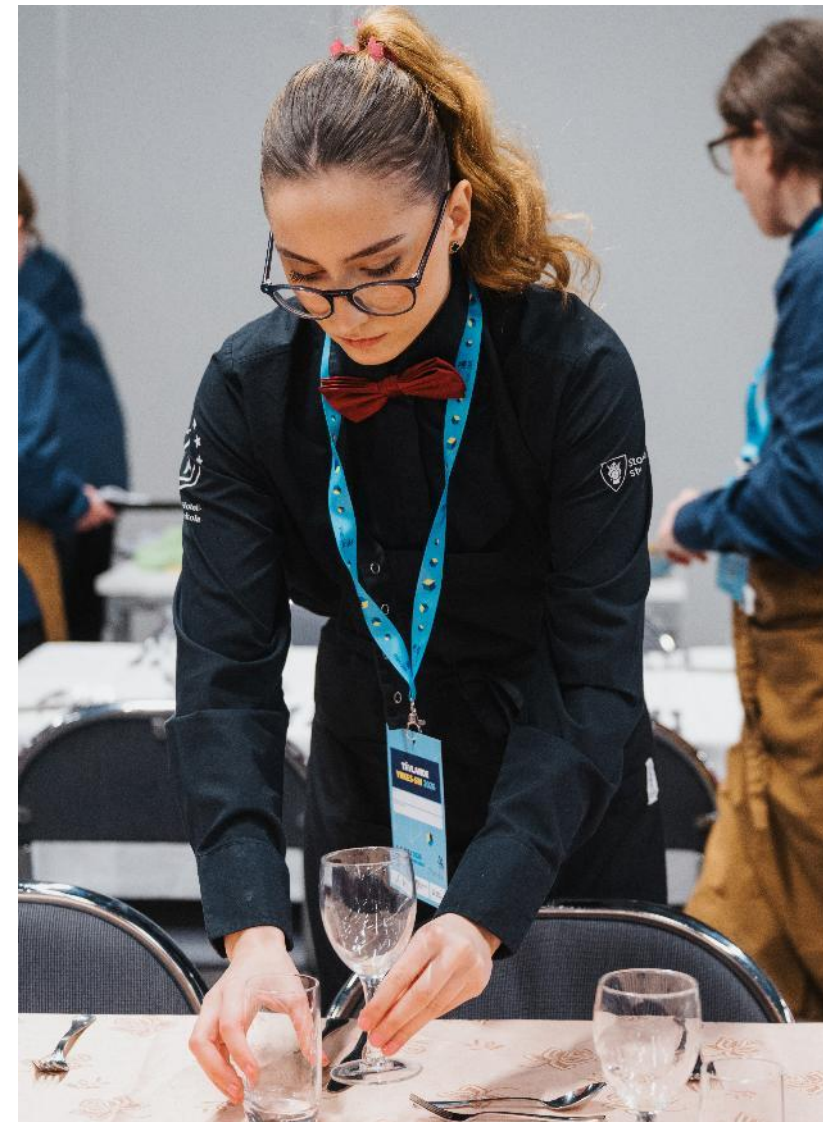
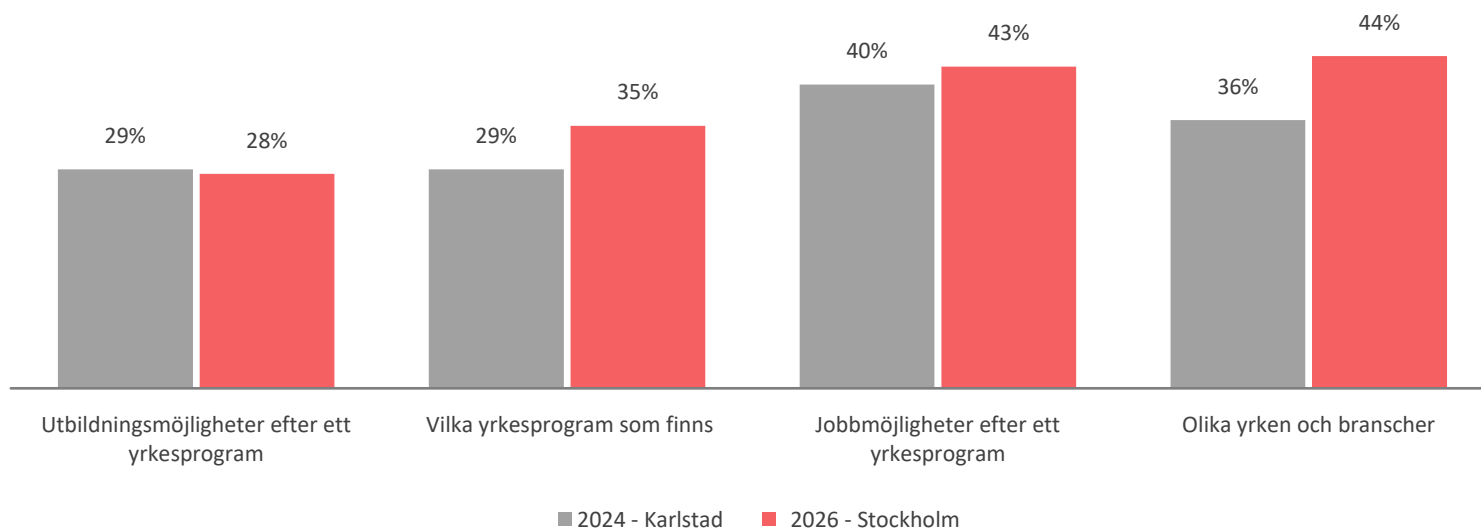
Det som flest besökare fått ökad kunskap om är olika yrken och branscher, samt vilka jobb­möjligheter som finns efter avslutade studier på yrkesprogram på gymnasiet

Under Yrkes-SM har jag fått bättre kunskap om...

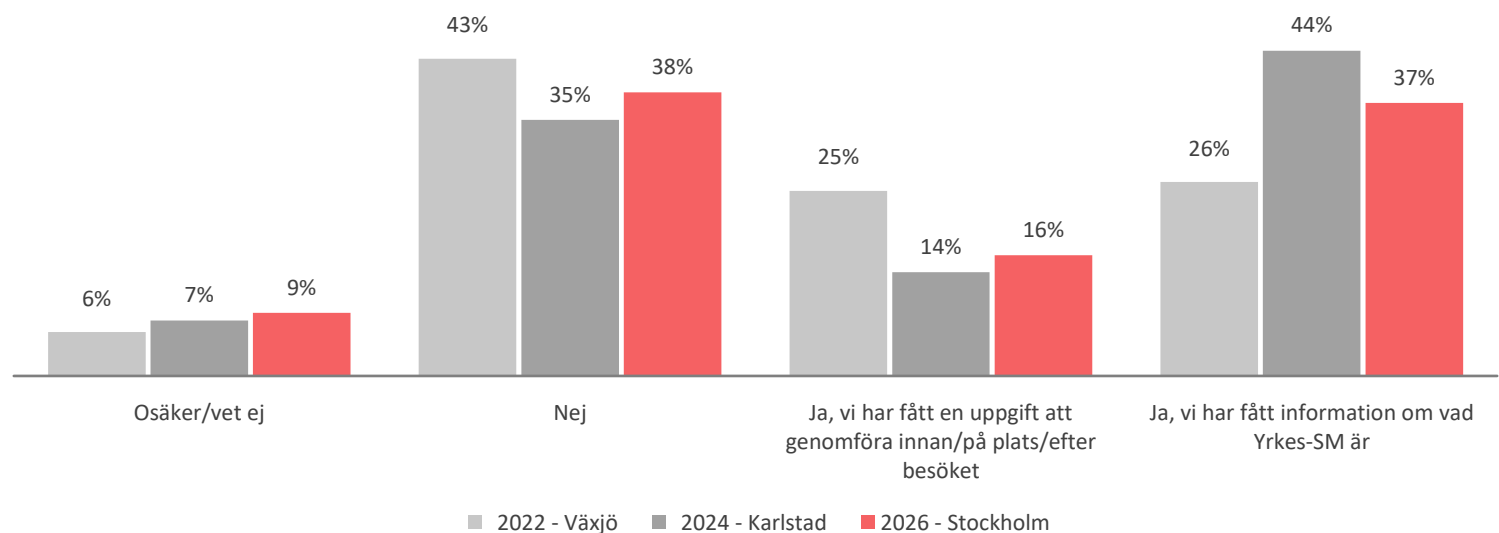
Även när det gäller kunskap om yrkesprogram uppger en större andel högstadiel elever som besökte Yrkes-SM 2026, jämfört med 2024, att de har lärt sig. Framför allt handlar det om kunskap kring utbudet av yrkesprogram samt vilka yrken och branscher de kan arbeta inom

Andel högstadiel elever som fått bättre kunskap om:

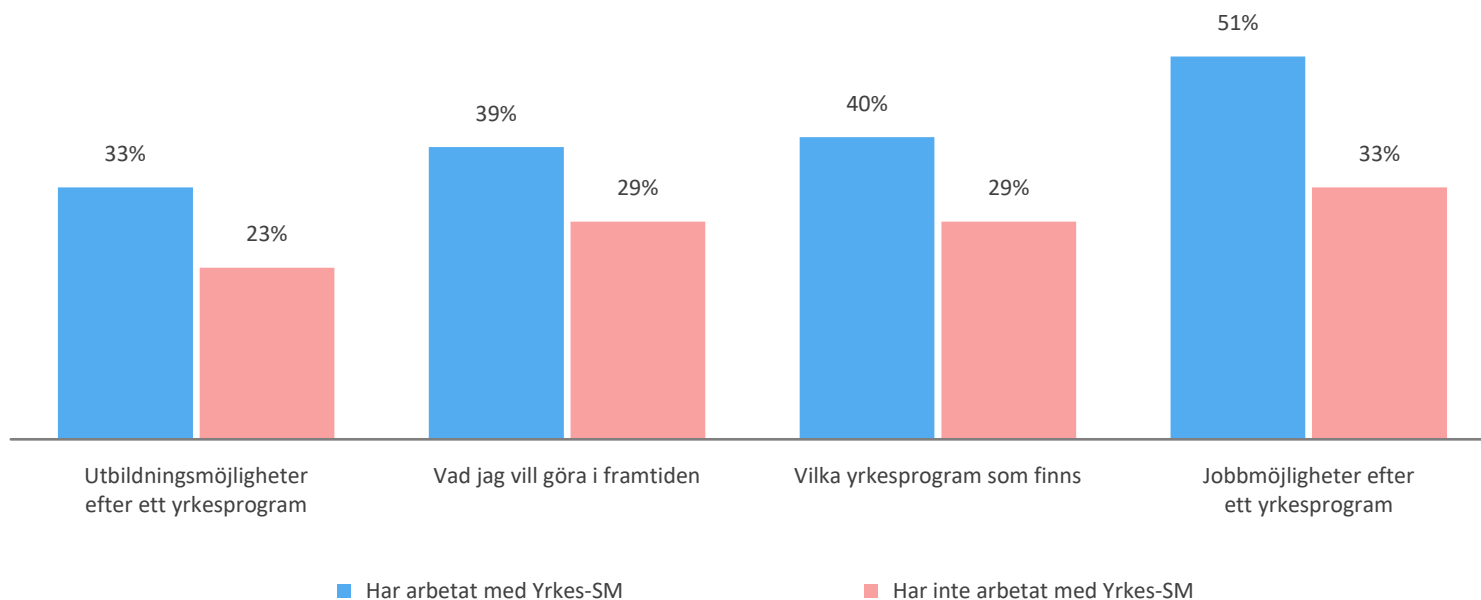
Totalt sett har en majoritet av högstadiel elever antingen fått en uppgift att genomföra i relation till Yrkes-SM eller fått information om Yrkes-SM i skolan innan besöket. Ungefär två av fem hade inte fått någon information om Yrkes-SM på förhand

Har ni arbetat med Yrkes-SM i skolan?

Vi ser skillnader mellan de som arbetat med Yrkes-SM innan sitt besök och de som inte gjort det i vad de lärt sig under Yrkes-SM. Varannan som arbetat med Yrkes-SM uppger att de fått bättre kunskap om jobb­möjligheter efter ett yrkesprogram, jämfört med var tredje av de som inte har det

Skillnader mellan de som arbetat med Yrkes-SM innan besöket vs. de som inte gjort det i vad de uppger att de fått bättre kunskap om under besöket:

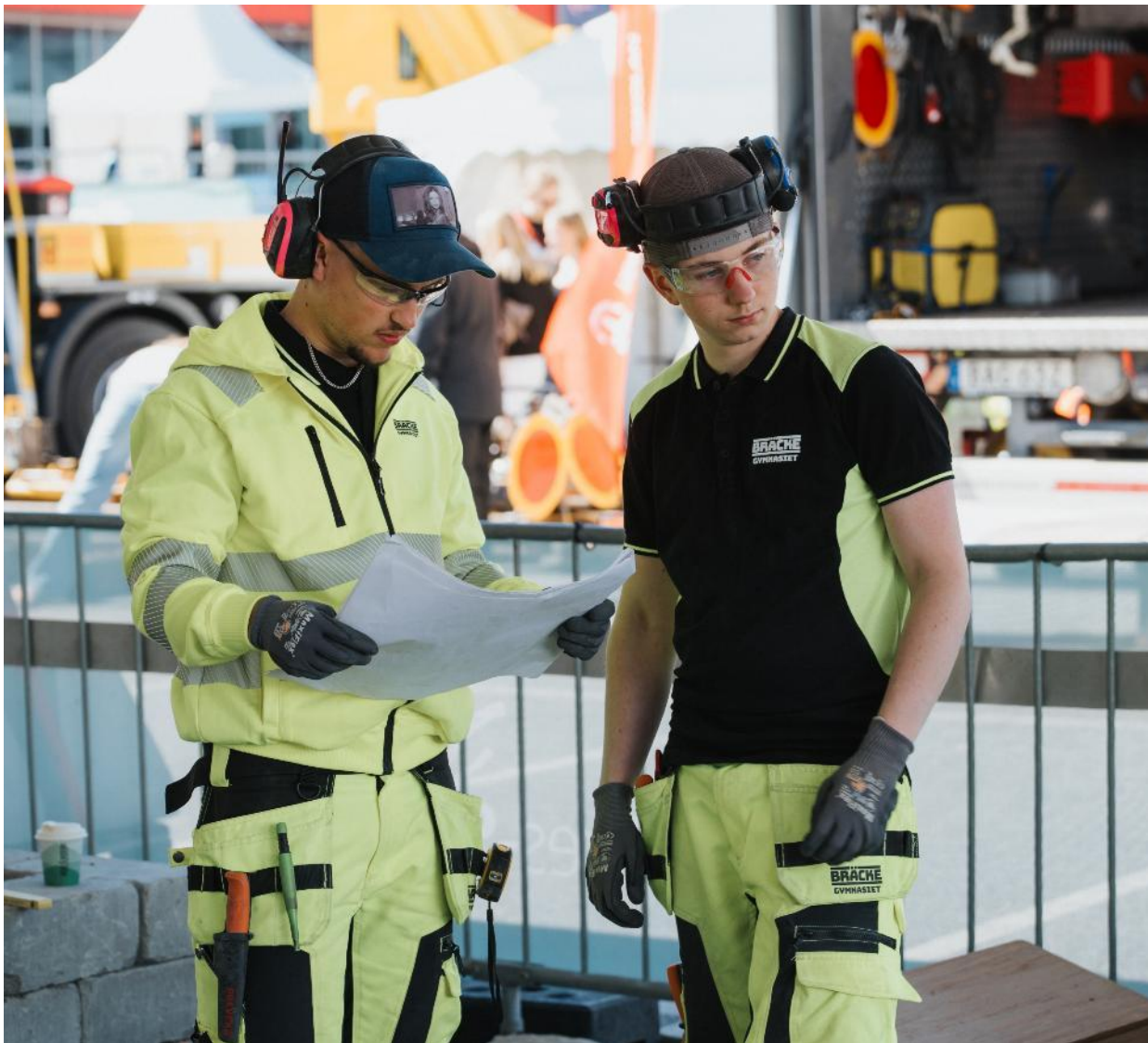
En mer positiv inställning, men något mindre roligt besök

När vi tittar på grupperna som arbetat med Yrkes-SM innan sitt besök och de som inte gjort det, syns en del skillnader. I grafen till vänster syns den tydligaste: en större andel av de som arbetat med besöket i skolan lär sig mer om yrkesprogram.

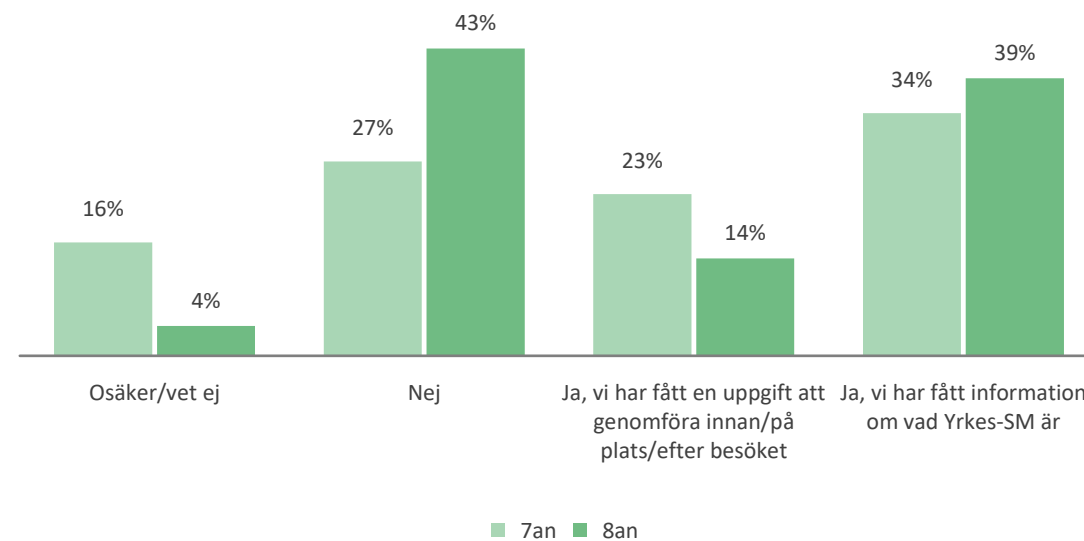
Det syns också skillnader i hur deras inställning påverkas av Yrkes-SM, där en större andel av gruppen som arbetat med besöket i skolan uppger att de blivit mycket mer positiva till att gå yrkesprogram, än gruppen som inte gjort det.

Däremot ser vi att gruppen som inte arbetat med Yrkes-SM i skolan i högre grad uppger att de upplevde besöket som bra eller mycket bra, jämfört med gruppen som arbetat med besöket. En potentiell effekt av att besöket blir mer av en uppgift, än en utflykt.

Drygt hälften av eleverna i årskurs 7–8 hade antingen fått information om Yrkes-SM i skolan eller en uppgift i samband med Yrkes-SM

Har ni arbetat med Yrkes-SM i skolan?

REFLEKTIONER

DELTAGANDE OBSERVATIONER:

BESÖKANDE ELEVER

Aktivitetsbaserat går hem

Aktiviteter där man fick testa, skapa eller vinna något lockade flest elever. Besökarna berättade att dessa var mycket uppskattade och beskrevs som en höjdpunkt på Yrkes-SM. Exempel var att få sitt hår stylat av frisörstudenter, testa på ridsport eller jakt eller utmana sina vänner i en gameshow mycket populärt bland eleverna. På grund av aktiviteternas popularitet uppstod däremot långa köer, vilket vissa vittnade om ledde till att de inte hann testa det de önskat.

Många intryck – engagerande men krävande dag

Trots att Yrkes-SM erbjöd en mängd olika aktiviteter och överlag gav ett mycket positivt intryck, upplevde vissa elever den som överväldigande mot slutet av dagen. De beskrev att en hög ljudnivå, stora folkmassor och många intryck gjorde dem väldigt trötta. I slutet av dagen sågs många besökare som satt längs väggarna och vilade.

Informationen som getts om Yrkes-SM på förhand varierade kraftigt mellan besökare

Det rörde stor variation i förkunskap om Yrkes-SM bland besökarna. Många hade fått information på förväg och i vissa fall även en uppgift att genomföra i samband med Yrkes-SM, medan andra hade fått mer begränsad information om Yrkes-SM och yrkesprogram i stort.

Gymnasievalet känns långt bort och ganska svårt för många

Många av eleverna som gick i årskurs 7 och 8 hade svårt att besvara frågor om gymnasievalet. För de yngre framstod valet som väldigt långt borta, medan elever i årskurs 8 ofta kände sig mer osäkra och var något ambivalenta. Beslutet beskrevs som både stort och svårt. De elever som redan hade bestämt sig grundade sina val i ett starkt intresse eller ett visst drömyrke – till exempel de som tyckte om djur och ville gå naturbrukslinjen, medan de som ville bli läkare siktade på naturvetenskapsprogrammet.

En lärorik och rolig dag

Eleverna som besökte Yrkes-SM upplevde dagen som både rolig och lärorik. De flesta lämnade Yrkes-SM med positiva intryck och nya erfarenheter, och många uppgav att hade lärt sig mer om både yrkesprogram och möjliga framtidsyrken. Flera uttryckte även en öppenhet för yrkesprogram. Däremot blev inte fler mer beslutsamma i sina val. Framtiden upplevs fortfarande som ovisst för många unga, men Yrkes-SM bidrog med fler perspektiv på möjliga vägar framåt!

DELTAGANDE OBSERVATIONER: LÄRARE & SYV

Under Yrkes-SM fick vi även möjlighet att prata med lärare och studie- och yrkesvägledare. Vi var särskilt intresserade av deras syn på hur elever förhåller sig till yrkesprogram och gymnasievalet i stort.

Lärarna vittnar om att yrkesprogram fått högre status i Stockholm

En stor del av lärare och studie- och yrkesvägledare (SYV) vi pratade med uttryckte att yrkesprogram generellt fått högre status bland högstadiel elever i Stockholm. Även om en viss skepsis finns kvar hos vissa i samklang med en förväntan om att läsa högskoleförberedande, vittnade de flesta om att det upplevs som ett mer "socialt acceptabelt" val.

Intresse styr, men föräldrar och kompisar påverkar

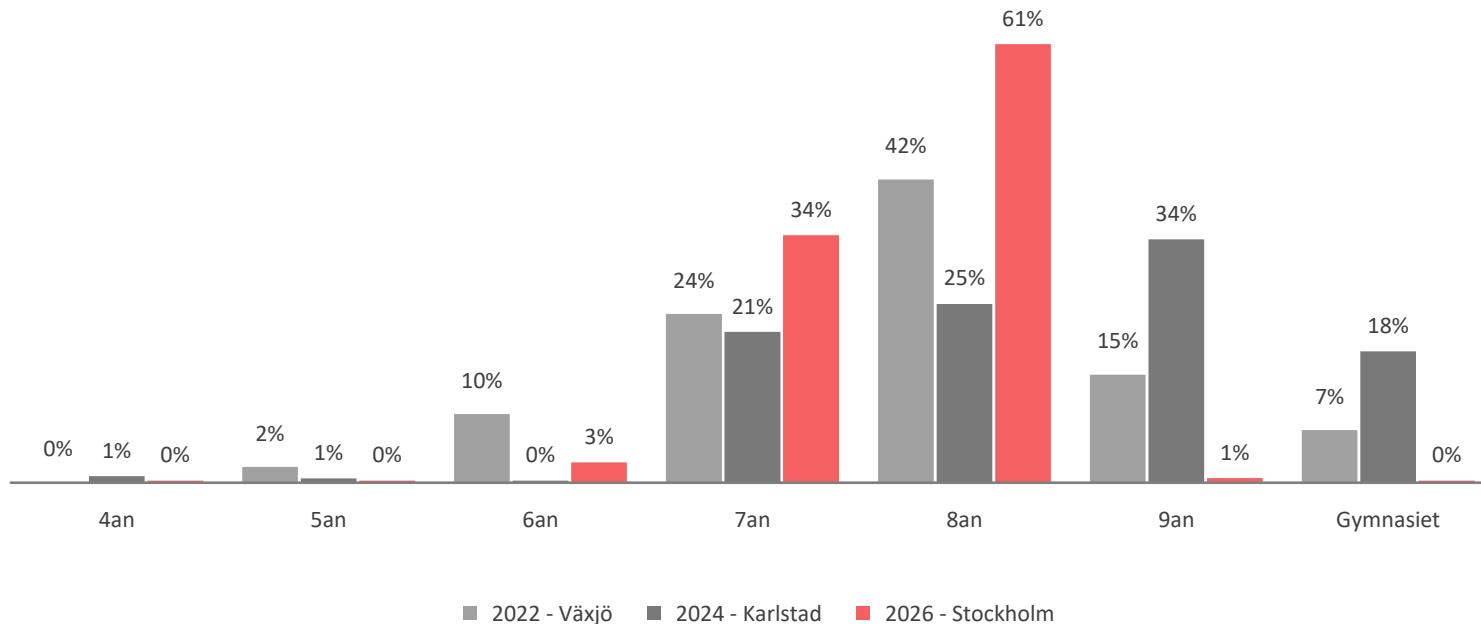
Många lärare vittnade också om att de upplevde att gymnasievalet var starkt intressestyrt (delvis sammankopplat till att samtliga yrkesprogram ger möjlighet till högskolebehörighet). Det gör att gymnasievalet inte blir lika "avgörande", utan kan vara mer lustfyllt och nyfiket. Däremot hör vi också hur föräldrar fortfarande har stor påverkan på sina barns gymnasieval - särskilt elever med föräldrar som har en akademisk bakgrund.

Informationsrikt och underhållande

Yrkes-SM beskrevs överlag som en mycket informationsrikt, underhållande och väl genomfört, även bland lärare och SYV. De upplevde Yrkes-SM som mycket positiv, informativ och viktigt för sina elever, men efterfrågade också fler platser vid populära montrar för att minska köerna och möjliggöra för fler elever att få testa på allt.

FÖRÄNDRING ÖVER TID

Fördelning av besökare som går i...

Ett nytt målgruppsfokus – Årskurs 7 och 8

I tidigare studier har de i årskurs sju och åtta varit mer positivt inställda till yrkesprogram än de som gått i årskurs nio. Det handlar dels om allmän inställning till yrkesprogram, men också vad de svarar att de kan tänka sig att läsa på gymnasiet.

Stockholmseffekt

Däremot syns små skillnader mellan årets mätning och besöksundersökningen 2024. En möjlig effekt av att årets Yrkes-SM genomfördes i Stockholm – det län i Sverige vari lägst andel av gymnasieeleverna läser ett yrkesprogram (20% läsåret 2025/2026)*.

KONTAKT:

Ulrik Hoffman, Expert Samhällsfrågor
& Kompetensförsörjning

073 527 02 72

ulrik@ungdomsbarometern.se

PROJEKTLEDARE: *Emma Swedérus*

ANSVARIG ANALYTIKER: *Emma Swedérus & Elizabeta Pogrebets*

